Hiba lenne Tóth Béla példájából kiindulva a vidéket valami módon a főváros fölé emelni. Mint ahogy fordított irányú értékhierarchiát sem szabad felállítani. Mélységes tévedés és igazságtalanság volna ez. Mélységes tévedés és igazságtalanság volna éppen egy olyan íróról szólva hinni ezt, aki emberi magatartásával és művészetével azt sürgeti, hogy irodalmunk sokévtizedes hamis alternatívái: vidéki és fővárosi, urbánus és népi, s olyan reális ellentétei, mint amilyen a „régi" és az „új" értelmiség között fennálltak, megszűnjenek s a szocialista célok egyértelmű szolgálatában feloldódjanak.

Emellett az álláspontja mellett egyaránt hitet tesz magára vállalt írói életmódjával éppúgy, mint alkotásaival. A *Mi, janicsárok*at korunk legjobb társadalmi regényei között kell említenünk. Ha olyan erős hatást és érdeklődést nem is váltott ki, mint *A gyáva*, a *Rozsdatemető*, a *Részeg eső*, a *Húsz óra*, vagy *Az orvos halála;* problematikájának tartóssága és érvényessége, s művészi kivitelezésének ereje mégis hozzájuk közelíti, s a történeti számvetésnél velük egy rangra emeli. Alapjává lett ez a regény elbeszéléseinek is, amelyekkel mai novellairodalmunk izgalmas, eredeti fejezetét nyitotta meg. A legmélyebb hagyomány felől indulva, a korszerű realizmus maradandó értékét tette le asztalunkra. E kötete szuverén írói egyéniséggé tette, akinek munkáira oda kell figyelnünk.

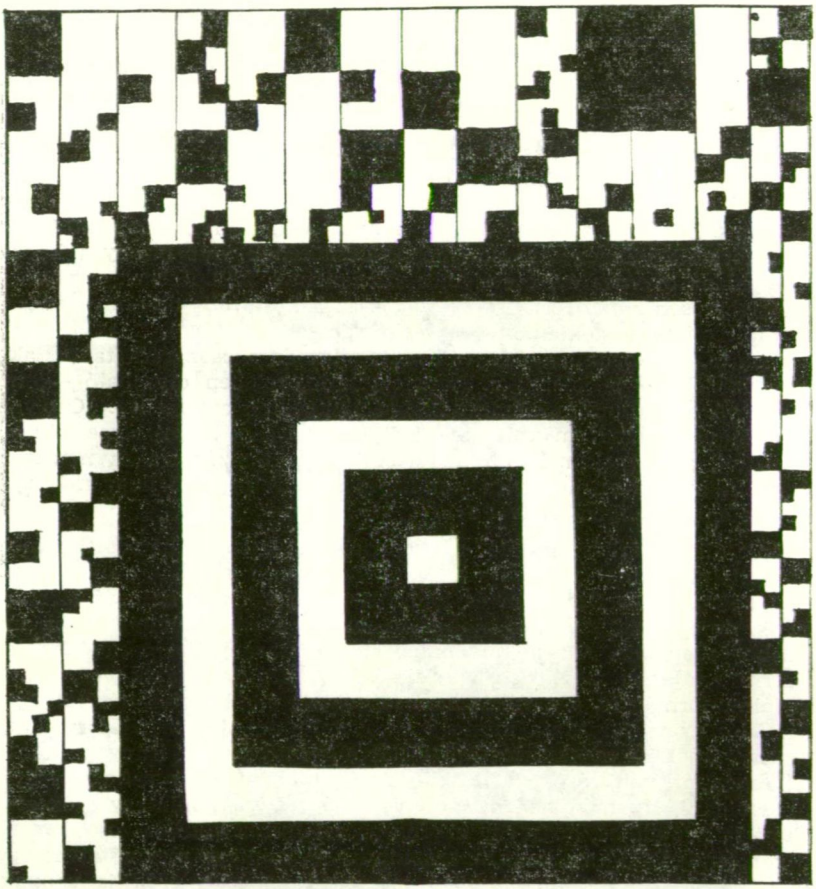

HÉZSŐ FERENC: HŰSÉG